

ОТЧЕТ на Национален политехнически музей за 2018 г.

Общите приоритети на институцията за 2018 г. са изпълнени, а именно :

1. Активна работа по отношение физическото и юридическо опазване на ДКЦ в НПТМ;
2. Успешно изпълнение на бюджета на музея и запазване/**увеличаване** на приходите на институцията;
3. Продължаващо повишаване доходите на служителите на база стриктен ежемесечен отчет за дейността.
4. Балансиране ангажиментите на екипа на музея в различните отдели и тематични направления ;
5. Повишаване популярността и посещаемостта на музея чрез преобладаващо творчески инициативи.

ОТДЕЛ „ЕКСПОЗИЦИОНЕН И РАБОТА С ПУБЛИКАТА”

Приоритетите на отдела за 2018 г. също са изпълнени, както следва:

1. Популяризиране резултатите от дейностите на музея през юбилейната 2017 г. чрез публикуване в специализирани издания;
2. Активно присъствие на НПТМ в София, в региона и цялата страна - и посредством изнесени дейности и гостувания;
3. Затвърждаване и доразвиване на медийните партньорства, създадени по повод юбилея на музея праз 2017 г.;
4. Успешно продължаване на вече стартирали проекти и разширяването им с допълващи програми и партньорски проекти/инициативи;
5. Създаване на нови временни изложби и гостуване на вече създадените в различни музеи и др. институции;
6. Инициативи към културния календар по повод българското председателството на ЕС.

ЕКСПОЗИЦИОННА ДЕЙНОСТ

1. Изложби:

Мобилни:

„Техниката у дома през първата половина на ХХ век“

- 08.03.2018 г. до 10.04.2018 г. в НПТМ;
- 10.05.2018 до 31.08.2018 ИМ – Разлог;
- 05.09.2018 (03-30.09.2018) Копривщица;
- 01.10.2018 - 30.03.2019 РИМ – Търговище.

“В света на български откриватели и изобретатели”

- Салон на музеите 24.02. – 03. 03. в НДК;
- Европейска нощ на музеите – май;
- Международен пловдивски панаир – 24-28.09.

Временни:

- „Нинджаго“ - изложба на LEBGO от 30.01.2018 - 06.03.2018 г. в НПТМ;
- „Космос“ от 12.04.2018 г. - 29.09.2018 г. в НПТМ;

СЪВМЕСТНИ:

- „Под знака на Меркурий“ (съвместно – РИМ София) от 31.10.2017 г. - 27.03.2018 в РИМ - София;
- „Времена и хора“ – в Етнографския институт с музей (Национален етнографски музей, НЕМ) – до 2020 г.
- „Поздрави от Италия и България“ в Етнографския институт с музей (Национален етнографски музей, НЕМ) – 06.03. до 10.06.;
- „Птиците в изкуството и цар Фердинанд“ – в РИМ – София – 04.09.2018 г. до 08.11.2018 г. В РИМ – София;
- «Космос» - макети и рисунки на темата - от Фондация «Еврика» – 01.11. - 15.12 2018 г.
- Мини изложба по повод **140 години от създаването на Siemens** България - 25 – 26.10;

Образователни дейности, инициативи и проекти:

Методическа работа по създаване на нови образователни програми и актуализиране на действащите:

- Преработване на музейно-образователна игра „Детектив в музея“ – април;
- Разработване на презентации на тема „Оригами“, „Човешките сетива“, „Занаят „басмаджийство“ – април;
- Разработване на нова образователна програма „Светът на светлината“ – юли;
- Изготвяне на нова образователна програма - „Вода и техника“ за финансиране от МК като проектно предложение – октомври;/проектът е финансиран/- юли-август
- Подготовка на идейния проект на съдържанието на следващия годишен тираж на в-к „Технитарче“ в изпълнение на одобрена кандидатура за финансиране от фондация „Еврика“ – април;
- Обновяване програмата за провеждане на пролетното ваканционно училище – март – април.

Постоянни образователни инициативи:

- Беседи - 102
- Демонстрации по физика- 94
- Демонстрации по музика -19
- Текстилно ателие – 13
- Семейни съботи и други публични инициативи - 21
- Музейни рождени дни - 77
- Пролетно ваканционно училище - 02-05 април;

- Лятно ваканционно училище – 04-29 юни;
- „Европейската нощ на музеите“ – 19.05;
- „Европейската нощ на учените“ – 28.09;

Популяризиране на образователните дейности на музея пред публика, студенти, стажанти, колеги, партньори на музея и меди:

- Изготвен материал на тема „Образователни програми в Националния политехнически музей“ – януари;
- Изготвен материал на тема „Звуковъзпроизвеждащи музикални инструменти. Пианата на Ана Орозова и на Георги Минчев в Националния политехнически музей“ – януари;
- Изнесени лекции пред група студенти от СУ на практиката им в музея. Представяне на експозицията и образователните програми в НПТМ – януари;
- Обучителна работа със студенти - практиканти от Софийски университет и УниБИТ – февруари;
- Изнесена лекция на тема: „Национален политехнически музей“ пред студенти 2 курс, специалност „Туризм“ – 20.04;
- Публична лекция на тема: „Мигове от Узбекистан – център на древни цивилизации“ с гост-лектор инж.Цвятко Кадийски с цел споделяне на добри практики в опазване на КИН – 19.05;
- Участие в заснемането на “105 минути София – историята на града” – филм на студио „Камен Во“ с режисьори: Милош Ланджев и Камен Воденичаров – юли;
- Проведена специализирана беседа пред участници в международна конференция „Неформалното образование пред предизвикателствата на 21-ви век – 07.11;
- Представяне пред семейна публика на темата: „Резервната електрическа енергия – погледната отблизо“ - със съдействието на учените от Института по електрохимия и енергийни системи „Акад. Евгени Будевски“ при Българската академия на науките (ИЕЕС-БАН) по направлението „Музеят като образователна среда – 24.11;
- Специализирана беседа пред студенти I курс от Факултета по педагогика, специалност „Неформално образование“ – 05.12.

Музейни събития с образователен характер за различни/смесени целеви групи:

- „Работилница за родители“ – събитие с ученици и родители от 134 СОУ „Димчо Дебелянов“ – 17.02;
- „Дълга Семейна събота“ - уъркшоп с ЛЕБГО – 24.02;
- „Фотоколажна работилница“ - съвместно с Център за неформално образование и културна дейност АЛОС – 17.03;
- Семейна събота - съвместно със сдружение „АЛОС“ – „Рисуване със светлина“ – 21.04;
- Семейна събота, посветена на деня на Стенопеичната фотография – 28.04;

- Семейна събота – уъркшоп „НАМАЛИ, ПРЕИЗПОЛЗВАЙ, РЕЦИКЛИРАЙ“ – 05.05;
- Музейна Работилница „Стробоскопична фотография” – 19.05;
- Събитие, организирано в партньорство със Сдружение в обществена полза „Предание“ - връчване наградите на победителите в конкурса за детска рисунка „ Красивите Родопи-домът на Орфей“ – 30.05;
- Семейна събота: Четене-игра „Планетата на дядовците“ – 02.06;
- Домакинство на НПТМ на премиерата на първия епизод от образователната поредица „Мини машини“ - „Как да развием качества на успех“ – на Михаил Стефанов – 31.10;
- Участие на НПТМ като домакини на връчване на награди от ученически конкурс „ 110 години независима България“ на Национален клуб „Родолюбие“-09.11
- Успешно завършване на първи етап по проект ‚ЛЕГОЗ‘. Проведени два открити уроци пред родители и раздаване на дипломи на участниците – 15.12
- Участие на НПТМ като домакини и представяне на образователната програма по физика в коледното празненство на БАБХ – 19.12
- Проведено коледно тържество за дарители, партньори и приятели и на НПТМ – 19.12

Участие в научни и научно-практически форуми и в други инициативи с/за публиката, партньорите и колегията:

- Участие в конференцията „Силата на Общността 2018: Устойчивост“ - организирана от Фондация „Америка за България“ – 23.01;
- Участие в кръгла маса на тема „Отвъд съкровищата. Съвременно управление на културното наследство“ – 26.02;
- Участие в „Софийски фестивал на науката” в София ТехПарк – 11.05;
- Представяне историята и дейностите на НПТМ пред „Ротари Клуб София Интернетшънал –16.05;
- Участие в Юбилейната научна сесия по повод 65-години от създаването на катедра БИН на СУ – 17.05;
- Участие в конференция “Създаване и управление на съдържание: Дигиталната еволюция на комуникациите” –22.05;
- Участие в научна конференция „От находката до витрината“, XV Есенни музейни четения „Сборяново-2018“ в Исперих – 26-28.09;
- Участие в церемонията за постижения в областта на комуникациите – PR Приз 2018г. – 22.05;
- Участие в Шестата среща „Кръг с децата“, проведена в AP – Абритус – 08-10 юни;
- Участие в официалната церемония за връчването на годишните награди за принос към столичното образование – разпространение на информация за дейностите на НПТМ – 18 юни;
- Посещение на представянето научната дейност на учените от ИЕЕС в БАН – 25 юни;

- Участие в образователен форум „Споделяй!“ – 27 юни;
- Представяне на възможностите на НПТМ на „Супергероите на съдържанието в дигиталната ера“, съвместно събитие на БДВО, АСКО, БААК, БАПРА, Дружество на ПР специалистите към СБЖ, Европейската асоциация на комуникационните директори – 09.юли;
- Провеждане на тържествена церемония по подписването на Споразумение между МК и МОН за съвместните инициативи на музеите и училищата - в експозицията на НПТМ - в присъствието на министрите Боил Банов и Красимир Вълчев – 31. Юли;
- Участие в премиерата на пълнометражния филм “105 минути София – историята на града” – 19.09;
- Участие в образователен форум „Заедно в час“ – 20.10;
- Участие във „Форум Образование – образователно изложение на 23 и 24 ноември“ в НДК;
- Проведен XX Национален конкурс за Космоса в експозицията на НПТМ – 01.11;
- Участие с доклад/презентация в международната конференция „Когато (не) загърбваме конфликтите: ролята на музеите“ – 12-13-ти декември в НВИМ

Информационни дейности и изготвяне на рекламни материали - за по-добро комуникиране на музея с публиката и медиите:

- Превод на цялата информация от уеб-сайта на музея на английски език – април;
- Съдействие на екип на ВТV за репортаж по повод 30 години от създаването на мобилните апарати – 03.04;
- Съдействие на телевизионен екип от „Канал 3“ по повод Денят на радиото и телевизията – 05.05;
- Интервю за лятното училище, програма „Христо Ботев“, сутрешен блок – излъчено на 20 юни;
- Съдействие на снимачен екип на филма „5 минути София“ – юни;
- Включване на НПТМ в кампанията „Ние обичаме България“, организирана от БИЛА. – 14.08;
- Изготвяне на рекламни материали за музея: дигитална и флаери на български и английски език – дизайн, работа по предпечатната обработка на файловете – септември;
- Изготвяне дизайн за плакати, рекламни флаери и външен винилов банер за LeGOtech 3 – септември;
- Съдействие на снимачен екип от БНТ, канал 1 за подготовка на 2 епизода от новото младежко предаване „TrendY“ – 05-07.12

Публикации в специализирани и научни издания:/10бр./

- Статия “Кампанията „Съхранил времето“ – модел за взаимодействие с музейните публики“, сп. “Будител“, бр. януари-март 2018 г.;

- Статия „Модул „Музеите като образователна среда“ и очакваните резултати“, ел.сп. РРпрактики, брой 162, 21 април 2018 г.;
- Статия „НПТМ – нетрадиционна образователна институция“, сп. „Будител“, бр. януари-март 2018 г.;
- „Актуални проблеми при комуникация с музейни публики“, сборник „Културната памет във времето и пространството“, София, 2018 г.;
- „Ваканция в музея“ – различното музейно преживяване“, Годишник на НПТМ, т.20, 2018 г.;
- „На фокус: допълнителното обучение в сферата на музейните комуникации“, Годишник на НПТМ, т.20, 2018 г.;
- „Първият български инженер – металург – инж. Стойчо Каравелов и първите германиеви кристали“, в. „Технитарче“;
- „Лесно-трудно партньорство-приятелство между НПТМ и НПО, сборник „Музеите и устойчивото развитие“, изд. „Фабер“ 2018 г.;
- „Звуковъзпроизвеждащи музикални инструменти“, Годишник на НПТМ, т.20, 2018 г.;
- „Скрити/открити „конфликти“ в изложбата „Крехка толерантност“, сб. Материали от конференцията „Когато (не) загърбваме конфликтите: ролята на музеите“ в НВИМ на 11-12 декември 2018 г. (под печат)

Интервюта в медии – 10 бр.

1. „И ние бяхме деца“, интервю по Телевизия Bulgaria ON AIR – 15.01.
2. Телевизия ON AIR, предаването „Фамилно“, рубрика „Извънкласно“, 04.02.
3. „Дарик радио“ – интервю за Българският принос за развитието на световната компютърна и изчислителна техника, 12.02.
4. Телевизия ON AIR, „Техниката у дома през първата половина на 20 в.“, 11.03.
5. БНТ, предаването „Отблизо с Мира Добрева“, 17.03.
6. Bulgaria ON AIR, предаването „ОколоСветско“ интервю, 10.04.
7. Канал 3, интервю по повод 7 май – 07.05.
8. Новините на Нова телевизия, интервю по повод нощта на музеите, 19 май
9. БНР, програма „Христо Ботев“, интервю, 22.06.
10. Новините на Нова телевизия, интервю „Мит ли е българският математически ген?“, 22.09.

Брой информации, постове за дейността на музея и рекламни съобщения:

Във **Фейсбук страницата** на НПТМ са публикувани **284** поста за дейността на музея. От тях **18** са подсилени рекламни съобщения.

Брой информации в Уеб страницата на НПТМ – 29 бр. публикувани новини.

Брой нови последователи и приятели:

До 20.10. 2017 г. страницата е харесана от 2000 души. На **21 юли 2018 г. техният брой нараства на 3000** души. Към началото на 2019 г. НПТМ се следва от **3372** потребители. Приблизително **1300 души са новите последователи за 2018 г.**

Партньорства през 2018:

1. Lebgo - Български LEGO клуб – за проект ЛеГоТех.
2. Фондация „Еврика“ – проект ЛеГоТех и в-к „Техтитарче“.
3. Сътрудничество с родители, учители и ученици от 134-то СОУ "Димчо Дебелянов" за подобряване психологическия климат в клас
4. Реализирана изложба и участие в кръгла маса - "Салон на музеите" / с екип на НДК
5. Реализирани „Семейни съботи“ с Център за неформално образование и културна дейност АЛОС
6. Съвместната кампания на KFC с БТС и 100-те НТО за популяризиране на българските природни и исторически забележителности.
7. Участие в кампанията „Ние обичаме България“ - БИЛЛА
8. StatSoft - "СтатСофт България" - аналитична компания – подкрепа за Нощта на музеите с робот Санбот.
9. Реализирана изложба с екип на Международен технически панаир - Пловдив
10. Партньори на „Мини машини“ – онлайн платформа за младежи
11. Партньори в проекта „Вода и техника“ - Институт по електрохимия и енергийни системи „Акад. Евгени Будевски“ при Българската академия на науките (ИЕЕС-БАН) и РИО София-град.
12. „Заедно в час“ – в подкрепа на качествено образование.

Нови доброволци през 2018 г.:

Служители от SAP Labs Bulgaria – 15 - за основна поддръжка на постоянната експозиция + 1 девойка за пролетното училище – общо: 16

Други дейности с участието на служители на отдела:

- Участие и разпространение на диплянки на туристическа борса „Ваканция и СПА Експо“ – 15.02;
- Представяне и анализиране на резултатите от анкетното проучване, проведено сред посетителите на НПТМ - пред колеги от музея – 10.04;
- Установена договореност с „Туристически информационен център София“ и впоследствие регулярно разпространение на рекламни материали на музея на български и англ. език в информационния център – от м. юни;

- Участие в работна среща в Софийския университет по повод конференцията „Неформалното образование пред предизвикателствата на 21-ви век“ (4-6 ноември) – 04.10;
- Участие с информационни материали на НПТМ в Дните на неформалното образование, в Национален музей „Земята и хората“ – София 04.11;
- Участие в работна среща „Музейко кани всички музеи“ – 26.11.
- Обновяване на рекламната витрина и постерите на входа на НПТМ – април;
- Сътрудничество при дигитализиране на плочи от фонда на НПТМ – от Алекс Нушев – в Института за изследване на изкуствата към БАН записи;
- Разпространение на информационни материали за НПТМ на изложението „Световно образование 29-30 септември“ , хотел „Маринела“, чрез съдействието на „Интеграл“ – консултант за образованието в чужбина
- Доброволческа акция за почистване на демонстрационния кът, външни стъкла и детската стая с участието на служители на SAP Labs България - 09.11;

Отдел „ЕРП“ – в екипна работа с отдел „ФРК“

- Преподреждане, почистване и преобеделиране на кабинети №3, №5 и хранилище/стая № 19 – януари;
- Участие в комисии за идентификация на вещи и фондови комисии – през цялата година;
- Изготвяне на ТИС за : 3 крумхорни и 3 блокфлейти и фотозаснемане – март;
- Проучване на историята и технически параметри на експонат ОФ01774 – дървена бокс фотокамера, принадлежала на художника Ярослав Вешин. Проведени частични технически тестове на експоната – юни;
- Работа по предаване фондохранилища в Панчарево – юли;
- Участие в комисия по идентификация на локомотив в гр. Банско – 20.09;
- Почистване и пренареждане на ниски витрини (фоайе пред кинозалон на 2-ри етаж) и аранжирането им във вид, подходящ за експониране на обекти – октомври;
- Сканиране на плаките на Елена Йотова (1892-1969) от фонда на НПТМ – ноември;
- Участие в комисии по инвентаризации и предаване фондохранилища - м. декември

Неизпълнени дейности от плана за 2018 г.:

- Партньорска изложба за представяне пред публика на уреди и приспособления, използвани от незрящите хора. Изложбата не се състоя поради невъзможност от страна на партньора;

- Подмяна на експонати в постоянната експозиция от теми „Битова техника“ не бе извършено, поради постоянното гостуване на временната ни изложба със сходно съдържание в различни музеи в страната.

Общ извод: Дейността на отдел „ЕРП“ за 2018 г. е изпълнена в необходимия обем и качество. Извън планираното, в хода на цялата година са осъществени почти още толкова инициативи - във връзка с актуални цели и/или по предложения на партньори и публичен интерес.

Отдел „Фондове, реставрация и консервация“

ФОНДОВА ДЕЙНОСТ:

Приоритетите във фондовата дейност на музея през 2018 г. са изпълнени, както следва:

- инвентаризация на експонатите по колекции и фондохранилища и предаването им на нови м.о.л.;
- обособяване на ново фондохранилище и приобщаване на помещения в приземния етаж на НПТМ;
- подбор и осигуряване с експонати на изложбите на музея и участие във външни/партньорски изложби;
- идентификация на предмети, постъпили във фондовете и поискани идентификации от външни лица/институции;
- техническа работа в хранилищата: почистване, поддръждане, при необходимост - подновяване на трайни номера.

Инвентаризация и предаване на фондохранилища на нови м.о.л.

Извършена е инвентаризация на следните фондохранилища:

- № 1 (етаж 1 във ВЕЦ –Панчарево)
- № 3 „Машинна зала” (ВЕЦ –Панчарево)
- № 4 „Метално хале” (ВЕЦ –Панчарево)
- № 5 „Битова техника, миньорски лампи, шевни машини, часовници, измервателни уреди и др.”
- № 6 „Царско наследство”
- № 7А „Художествени произведения”
- № 11 „Изчислителна техника и компютри“
- № 12 „Пишещи машини”

Изготвени са инвентаризационни протоколи, на база на които са предприети мерки за консервация и реставрация на застрашените предмети.

Обособяване на ново фондохранилище - № 8А – „Звукозаписна и звуковъзпроизвеждаща техника”

След извършен ремонт на помещение (бивша баня и тоалетни) в приземния етаж на НПТМ се обособи ново фондохранилище с № 8А. Преместена е звукозаписната и звуковъзпроизвеждащата техника, съхранявана до този момент във ФХ №8.

Идентификации

Зав. отдела участва в комисии за идентификация на предмети - за музея, и външни институции, както и във фондови комисии. Направени са идентификации на всички новопостъпили предмети – 89 броя предмети за НПТМ и 2 бр. за външни институции.

ДИГИТАЛИЗАЦИЯ. ЕЛЕКТРОННИ ЗАПИСИ НА ИНВЕНТАРНИ КНИГИ И ДОКУМЕНТИ. ЗАСНЕМАНЕ НА ФОНДОВЕТЕ.

1 Музейна система за дигитализация

През 2018 г. се подписаха договори за софтуерно и хардуерно подsigуряване на бъдещата музейна система. Към момента музеят вече разполага със сървър, настроен към две от работните станции. В началото на 2019 г. предстои инсталирането на софтуера на системата и обучение на служителите за работа с нея.

2 Електронни записи

Направени са цялостни електронни записи на:

- книга за временни постъпления
- книга на обменен фонд
- книга за кино и аудио архив
- актове за постоянно приемане
- актове за временно приемане-предаване
- временни разписки
- технико-исторически справки за всички новопостъпили предмети

3. Цифрово заснемане на всички новопостъпили през 2018 г. предмети – 89 на брой.

Съставяне на научни паспорти (технико-исторически справки /ТИС/)

85 технико-исторически справки за дарените предмети и тези, предложени за откупка. Допълнения/уточнения към вече съществуващите ТИС-ове (47 бр.)

СЪБИРАТЕЛСКА РАБОТА

През 2018 г. във фондовете са приети 89 предмета: 83 дарения и 6 срещу възнаграждение.

НПТМ получи и изключително ценно дарение от Държавна агенция „Електронно управление“. Предадени ни бяха над 130 единици: телефонна и телеграфна техника, пощенски инвентар, периодични издания, правилници, указатели, документи и снимки. Предметите са от постоянната музейната сбирка „Съобщения“, съществувала до 2017 г. във фоайето на Централна поща – София, както и от хранилището към нея. Работата по обработването на дарението ще продължи и през 2019 г.

Направени са и над 40 справки по запитвания от лица, които предлагат предмети. НПТМ има нови 25 дарители. Всички са получили дарствени грамоти.

Обслужване и консултации с материали от фонда и научния архив на НПТМ:

През цялата година, отделът съдейства и консултира колегите от НПТМ и други музеи, частни лица, институции и медии. Своевременно е предоставяна интересуващата ги информация и са осигурявани документи от книжния фонд и от Научен архив – 15 броя справки.

РЕСТАВРАЦИЯ И КОНСЕРВАЦИЯ:

1. Реставрация и консервация, поддръжка, почистване на експонати за временни изложби - 35 бр.
2. Консервация на застрашени предмети – 10 бр. това е към т.1
3. Ремонт и поддръжка на уреди в демонстрационния кабинет, „Детския кът“ и експозицията – 25 бр.
4. Съставени са консервационно-реставрационни протоколи.

ТВОРЧЕСКИ И НАУЧНО-ПОПУЛЯРИЗАТОРСКИ ДЕЙНОСТИ:

1. Статии, написани от служителите и включени в:
  - **Годишника на НПТМ за 2018 г.:**
    - „Две уникални телевизионни камери в колекцията на НПТМ“
    - „Механичната пишеща машина през вековете“
    - „За някои дарения на музея през последните години“
    - „Ценно дарение от съобщителна техника“
  - **сп. „Будител“ :**
    - „История за създаването на ЕЛКА 6521“
1. Презентации по темите за пишещите машини и за телевизионните камери – представени от двама уредника
2. Дописване „История на НПТМ“ – служител с 40-годишен стаж
3. Поддържане на Instagram профила и на музея

УЧАСТИЕ НА ОТДЕЛА ПРИ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ИЗЛОЖБИ:

- „Техниката у дома през първата половина на XX в.” – нова схема за транспортиране /в нови контейнери/ за в гостуване в ИМ – Разлог
- „Птиците в изкуството и цар Фердинанд I” – в РИМ София – подбор на експонати и изготвяне на справки
- „Времена и хора” – в ИЕФЕМ – БАН - подбор на експонати и изготвяне на справки
- „Поздрави от Италия и България” – в ИЕФЕМ – БАН - подбор на експонати и изготвяне на справки
- „Техника - Сименс” –изложба по случай 140- годишнината на фирмата в България - подбор на експонати и изготвяне на кратки информационни текстове
- „Дим. Истории за тютюна”, която ще се открие на 11.01.2019 г. в Пловдив по повод старта на инициативата - „Пловдив – европейска столица на културата – 2019 г.“. Подготвителна работа по изложбата. Подбор на предмети;, допълнително проучване на историята на експонатите, изготвяне на необходимата документация.

Участие на отдела във връзка с популяризирането на музея от страна на медиите:

- подбор на мобилни телефони от фонда и интервю на тема: „История на мобилните комуникации” по Би Ти Ви
- информация и подбор на експонати от изложбата „Техниката у дома през първата половина на XX в.” за участие на директора в предаване по БНТ
- изготвяне на справка за дарена студийна камера от БНТ - по заявка на Мария-Антоанета Бенева
- съдействие на екип на БНТ при заснемането на разширен репортаж за историята на българската фотография
- съдействие за излъчване на дигитализирани записи на Лени Вълкова и оркестър „Овчаров“ в две радиопредавания по Джаз ФМ с водещ Светослав Николов.

Отдел „ФРК“ в екипна работа с отдел „ЕРП“ и отдел „ФАО“:

- Съботни дежурства в експозиция - 22 дни;
- „Европейска нощ на музеите“ и „Европейска нощ на учените“;
- Пролетно и лятно ваканционно училище;
- Съдействие при доброволческите акции в музея
- Детски рождени дни – 24 дни

Участие на служители от отдела в ремонтни дейности и поддръжка на сградата:

- строително-ремонтни дейности и почистване на три помещения в приземния етаж на НПТМ за превръщането им в използваеми пространства за музейни цели: едното се обособи като фондохранилище №8А, а станалите две ще бъдат преградени и обособени като хранилища през 2019 г.
- подготовка на бившата фотолаборатория за оборудване с нови стелажи.
- почистване и подреждане на гаражното/фондово помещение

Неизпълнени задачи от отдел ФРК, залегнали в плана за 2018 г.:

- събиране на **радиолампи** в едно фондохранилище не се осъществи поради други пренареждания на ДКЦ и поради липса към момента на подходящо оборудвано за целта помещение.
- **профилактика** на фондохранилищата във ВЕЦ Панчарево – **текстил ФХ 2** не се осъществиха поради затруднен достъп до ВЕЦ „Панчарево” през подходящите за дейностите летни месеци (затрудненията са от изпускане на води на язовир „Искър” и липсата на мост към входа на сградата)
- инвентаризация на експонати, собственост на НПТМ, предоставени в НИМ и Обсерватория в Ст. Загора. Причина за неизпълнението са обективни затруднения от страна на партньорите. Инвентаризациите ще се осъществят през 2019 г.

Извод: планираните за 2018 г. дейности на отдел ФРК са извършени качествено и в съответните срокове. Изпълнени са и множество допълнителни задачи, възникнали по необходимост или по предложения на партньори. Някои дейности са разменени във времето – предвид метеорологични условия и/или затруднен достъп до фондохранилищата в Панчарево/София.

Отдел „Финансиране и административно обслужване“

Финансови показатели на институцията /Бюджет 2018 г. /

Приходи, помощи и дарения: 100 885 лв. – с 18% повече от предходната година
Заплати и възнаграждения на персонала, нает по трудови правоотношения: 317 459 лв.

Други възнаграждения и плащания за персонала: 36 150 лв.

Задължителни осигурителни вноски от работодатели: 59 731 лв.

Издръжка: 210 872 лв. по план, от които има икономия от 17 280 лв.

Брой посетители общо: 13975, от които 6715 – безплатно.

Инвестиции в трайни материални активи: компютри, хардуеър и софтуеър за дигитализационна система, стелажи, влагоуловители, инструменти за реставрационната работилница, самостоятелно ел. Захранване и табло в МТИ и др. на обща стойност около – 25 000 лв.

Работната заплата спрямо 2017 г. се е повишила с 8%

Допълнителното материално стимулиране /бонуси/ се е увеличило с 2% спрямо 2017г.

Спечелено външно финансиране за 2 проекта – 7445 лв.

Дарения за дейности: клуб „ЛеГоТех“ – 10 000 лв., в-к „Технитарче“ – 1300 лв.

Регулярни дейности по управление на бюджета и финансиране на дейността на музея:

1. Разумно и своевременно разпределяне на приходи и разходи в бюджета на музея. Стриктно координиране на всички поемани задължения към институцията;
2. Съгласуване на счетоводни въпроси с финансовия отдел на МК
3. Изготвяне на искани справки от финансовия отдел на МК
4. Изготвяне на всички финансови отчети за музея
5. Изготвяне на корекции към бюджета, свързани с проекти, дарения, награди и др.
6. Изготвяне на регулярните справки към статистиката
7. Коректно разпределянето на текущите разходи за всеки месец според приоритетите и задължителните плащания
8. Обезпечаване с всички необходими средства и материали за текущите дейности, съобразно месечните лимити
9. Текущо попълване на регистрите за финансов контрол
10. Съгласуване и контрол на финансовата отчетност на филиала в Сливен
11. Текущо съгласуване на всички финансови въпроси с гл. счетоводител, който и през 2018 г. е на граждански договор към музея
12. Изготвяне на трудови и граждански договори в музея и по-нататъшна координация с др. институции по влизането им сила.

Регулярни административни дейности:

1. Комплектуване на данните и изготвяне на справки за Регистъра на музеите
2. Попълване на Оценъчната карта за музея за 2017 г.
3. Изготвяне и съгласуване на договори, справки към МК и др. за НПТМ и МТИ – за изложби, трудова медицина и за всички дейности на музея, изискващи договорни взаимоотношения
4. Изготвяне на таблици и протокол за Риск-регистъра за 2018 г.
5. Участие в провеждането на годишната инвентаризация, предложения за брак, изготвяне на съответната документация
6. Работа по издаването на новия АДС на сградата на НПТМ в София
7. Участие в актуализиране на вътрешни правила за музея
8. Комплектуване на учредения архив
9. Завеждане на входяща и изходяща кореспонденция, заповеди за НПТМ, протоколи на дирекционни съвети и общи събрания, УП форми и др.
10. Изготвяне на трудови договори за служителите, допълнителни споразумения и заповеди за отпуски
11. Изготвяне на информационните карти за имотите на музея към МК

12. Подготовка на изискуемата документация за застраховка на сградите на фондохранилищата в Панчарево и сградата на МТИ в Сливен

Дейности в екип с другите два отдела и/или по инициативи на външни институции:

1. Участие в комисии по предаване на фондохранилаща на нови М.О.Л.
2. Участие в Комисии в МК по Наредби Н-3 и Н-6
3. Работа по издаването на Годишника на НПТМ за 2018 г. и по изданието на броя на сп. „Будител“, посветен на 60 годишния юбилей на музея:
  - Организационни дейности с печатницата, договори, протоколи, коректури по предпечатната подготовка и др.
  - Събиране на готовите материали за отпечатване
  - Редактиране на постъпилите доклади/материали
4. Публикации на зам. директора:
  - В сп. „Будител“ – „Филиалите на НПТМ“, „Актуалните изложби на НПТМ“
  - в Годишник на НПТМ, т.20 – „За колекцията „Шевни машини на НПТМ“
5. Участие на зам. директора с доклад в национална научна конференция „Развитието на занаятите и индустрията в България през XIX- XXI век и приносът на Габрово“, 26-27.04. 2018 г., РИМ – Габрово
6. Дейности, свързани с представянето на мобилните изложби на музея
  - Изготвяне на договори и застраховки
  - Аранжиране и откриване на изложбата „Битовата техника“ в Дирекция на музеите – Копривщица и в ИМ Разлог
7. Работа в библиотеката:
  - Обработка на ново постъпили книги за библиотечния фонд,
  - Допълване на картотеки, изготвяне на оценителни протоколи за книги, др.
8. Участие в комисии по идентификации на предмети на външни лица (БДЖ-пътнически превози) и на предмети за фондовете на музея
9. Участие във фондови комисии
10. Изготвяне на ТИС за новопостъпили предмети
11. Участие в организацията и провеждането на: „Европейската нощ на музеите“, „Европейската нощта на учените“ и детските музейни рождени дни.

Участие в поддръжка на материалната база и сградния фонд:

1. Ремонтни дейности по инсталации и съоръжения в музея
2. Закупуване на материали и консумативи за: изложбите и програмите на музея, за реставрационния процес и за чистотата на помещенията.

3. Поддържане на хигиената в сградата, грижа за растителността и добрия вид на дворното пространство.

Извод: неизпълнени дейности от плана за 2018 г. в отдела няма. Има дейности, чиито срокове са забавени. Причината са преустановени плащания за около 30 дни от страна на МК в края на годината към контрагенти, с които НПТМ има договорни отношения. За целта са подготвени анекси за удължаване сроковете на договорите с периода на забавените плащания. Договорите ще бъдат изпълнени коректно в 2019 г.

Административна стабилност на институцията – основни ангажименти на ръководството:

Регулярни дейности:

1. Изготвяне, обсъждане и анализ на отчета на НПТМ за 2017 г., съставен на база индивидуални отчети и отчети на отделите;
2. Изготвяне, обсъждане и приемане на общ план за 2018 г., съставен на основата на индивидуалните планове и плановете на отделите;
3. Регулярно провеждане и протоколиране на решенията на дирекционните съвети – 42 на броя и на общите събрания – 2 на брой за 2018 г.;
4. Актуализиране на: правилника за вътрешния трудов ред; вътрешни правила за работната заплата; щатни разписания и др. административни документи на музея;
5. Публикуване на годишния отчет за 2017 г. и на плана за 2018 г. на сайта на музея. Публикации в сайта и социалните профили на музея;
6. Анализ на месечните отчети на служителите и на институцията, статистики и друга професионална документация за изготвяне на по-ефективни краткосрочни планове;
7. Своевременно водене на служебната кореспонденцията и изготвяне на свързаните с нея експертни становища, оценки и т.н.;
8. Контрол на ползването на отпуските за 2018 г. и за предишни години – за баланс в натоварването на човешките ресурси на музея и изпълнение плана на музея;
9. Организационно обезпечаване на пътуващите и гостуващи изложби и осъществяване/поддържане на институционалните контакти и договори на музея.

Екипна обезпеченост, трудова дисциплина, стимули за добра работа и квалификация на екипа:

1. Балансиране на екипа на НПТМ спрямо актуалните нужди от специалисти на щатни места и при нужда – на граждански договори; /след дълго търсене е

назначен физик, но за химик – няма желаещи. Търсенето ще продължи и през 2019 г./

2. Продължаващ контрол по спазването на трудовата дисциплина с активното участие на зав. отделите и председателя на профсъюзната група в музея; /На дирекционните съвети и на годишните общи събрания на екипа темата се коментира активно и при забелязани нередности се вземат своевременни мерки/.

3. Стриктно и навременно: изготвяне на графиците със задачите; сформиране на екипи по музейните проекти; месечно отчитане дейността на служителите и на отделите; представяне на резултатите и проблемите пред Дирекционния съвет;

4. Продължаваща работа с: доброволци, стажанти, специализанти, партньори от НПО, членове на неформални творчески и научни сдружения/групи и т.н. и създаване на по-трайни взаимоотношения с тях. Привлечени нови доброволци от ИТ фирмата „SAP“ – 15 човека

5. Допълнителна морална и материална мотивация на изявените служители чрез: повишаване на заплатите и чрез трикратно раздаване на ДМС през 2018 г.

6. Участие в обмяна на опит и добри практики с други музеи: в Музей на народните художествени занаяти и приложните изкуства“ - Троян – организация на музейните фондове и дигитална музейна система; в „Музей на радиото“ към СУ „Климент Охридски“ – съхраняване на грамофонни плочи.

Институционална стабилност:

1. Регулярни оперативки по теми, касаещи ежедневните и краткосрочни задачи на институцията;

2. Контрол по изпълнение на плана на институцията /в контекста на концепцията за развитието на музея през актуалния мандат/ и осигуряване на навременната информираност на служителите;

3. Повишаване възнагражденията на служителите, съобразно приетите критерии – средно с около 8% за 2018 г.; и повишаване на бонуси средно с около 2% за 2018 г.

4. Добра комуникация с профсъюзната група и спазване на клаузите на Браншовото споразумение и Колективния трудов договор;

5. Стриктно следене за добри условия на труд в работните помещения. Проведени са ежегодните медицински прегледи и са анализирани резултатите. В становищата на експертите няма забележки или препоръки

6. Активни оперативни връзки с филиала на музея – МТИ – Сливен и с всички партньори на музея;

7. Поддържане на добър контакт с ръководството на принципала;

8. Регулярно запознаване с промените в нормативната база, касаещи дейността на музеите и опазването на КИИ и спазването им;

9. През годината 7 служители са участвали в квалификационни форуми и обмяна на опит в направленията: счетоводство и СФУК, работа с публикации; ефективност на работата във фондовете и др.

Дейности по поддръжка на сградния фонд и материалните активи на музея

1. Застраховане на целия сграден фонд на музея и ремонтни дейности във фондохранилищата извън София и в МТИ - Сливен;
2. Екипът периодично бива запознаван с необходимите практическите действия за опазване на посетители, ДКЦ, служителите и сградния фонд на музея при възможни: бедствия, аварии или актове с терористичен характер;
3. Извършва се регулярна поддръжка на: ППО и СОТ системите и видеонаблюдението, ВиК, ел. системи, телефонна и Интернет връзка, отоплителна мрежа, платформи за придвижване на хора с увреждания и т.н.;
4. Има постоянен контрол за поддръжка на хигиената в експозиционните зали, кабинетите, фондохранилищата, растителността на двора, както и хигиената на всички прилежащи околни пространства в София и на база Панчарево. /почистват се сухи листа, сняг и т.н./;
5. Периодично се ремонтират: каменната настилка на двора, пространството около централното стълбище, системите „авариен изход“, осветителни тела, ел. табла, покрив и стени в помещението на охрана и др.
6. В сградата на Музея на текстилната индустрия - Сливен се извърши належащото изграждане на самостоятелно ел. захранване на филиала, с което се постигна необходимата независимост от другите ползватели на сградата;
7. Монтираха се допълнителни обезопасителни решетки за счетоводството на музея,
8. Подмениха се старите мебели в работните помещения и др.
9. Ремонтираха се част от фондохранилищата в основната сграда на музея, други бяха обеззаразени слез появата на мухъл от течове в съседната сграда; 4 хранилища са снабдени с нови стелажи за експонати.
10. Закупиха се ел. съоръжения за поддръжане хигиената на двора и във фондохранилищата; нови влагомери и влагоуловители, необходимите химикали и препарати за поддръжка на помещенията и за реставрация на ДКЦ и др.
11. Извършиха се множество други текущи дейности по поддръжка на материалните активи на музея.
12. Музеят инвестира още в: система за дигитализиране на ДКЦ – хардуер и софтуер; обновяване на остарели компютри, допълнителни устройства – тип преносима памет, в презентационна и друга техника, необходима за работата на екипа по опазване и представяне на колекциите и изложбите на музея.
13. Монтирана е изискуемата – кутия за сигнали при забелязани нередности и корупционни практики. /В кутията не са постъпвали сигнали/
14. Закупената преди две години лека кола на институцията е оборудвана с необходимите консумативи, гуми и др., платени са й данъците и е минала технически преглед, показващ, че е в отлично състояние.

Публикации на директора в:

1. Юбилейно издание на сп. „Будител“ – статия „60 години – труден, но успешен път“
2. Годишник на НПТМ – том 20 – статия „Националният политехнически музей през юбилейната 2017 г.“
3. „Музеите и устойчивото развитие – сборник доклади“ - от национални срещи в Пловдив и ЕМО „Етъра“ – 2016 г., издаден 2018 г. – доклад „Музеите и бизнеса в устойчив контакт и приятелски отношения /с примери от практиката на НПТМ през последното десетилетие/.
4. Доклад на юбилейните четения „Сборяново“ – октомври 2018 г. в ИМ Исперих на тема: „Експертност, творчество, креативност и/или рутина в музейната работа? – под печат.

Участие на директора – като обучител в:

1. Целодневен квалификационен курс за музейни специалисти от музеите в Панагюрище, Карлово, Калофер и Копривщица – на тема: Класически и съвременни модели за работа с музейните публики. Успешни практики и проблеми.
2. Кратки обучения за колеги от НПТМ и новопостъпили служители
3. Изготвяне на становище за актуализиране определението за музей през 21 век, иницирано от ИКОМ и проведено от БНК на ИКОМ през май 2018 г.

Участие на директора в комисии към МК:

- За оценка на проекти за финансиране по програмата „Музеят като образователна среда“
- За конкурсни длъжности
- Други форуми – Браншови комитети, БАРОК и т.н.

НАГРАДИ ЗА МУЗЕЯ през 2018 г.

- Отличие “FRESH ПАРТИ“ – Европейска нощ на учените – на Център за изследвания и анализи проект FRESH (финансиран от дейности Мария Склодовска – Кюри на програма Хоризонт 2020) – 2018 г.;
- Награда на Сдружение „Български музеи“, в категорията „Събития и работа с публики“ за 2017 г., връчена през декември 2018 г.

Изготвил: Д-р Екатерина Цекова - Директор